

dené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Jak zřejmo ze spisů, bylo dne 17. července 1929 na nemovitosti, která jest předmětem této exekuce, vloženo právo pro pohledávku stěžovatele, o niž tu jde. Dne 4. října 1929 byla tato nemovitost prodána exekuční dražbou a udělení příklepu vydražiteli poznamenáno. Jest nesporno, že dražba tato nebyla za bezúčinnou prohlášena. Teprve dne 7. listopadu 1929 bylo u tohoto vkladu zástavního práva poznamenáno pořadí, povolené podle usnesení ze dne 21. dubna 1929 pod běžným číslem 11 pro zamýšlenou zápůjčku 20.000 Kč. V době poznámky příklepu nebylo tedy pro stěžovatele vloženo zástavní právo v pořadí pod pol. čís. 11 poznamenaném. Správně proto první soud při rozvrhu nejvyššího podání nepřiznal stěžovateli pohledávku v tomto pořadí důsledkem ustanovení § 72 knih. zák. a čl. XXVI uv. zák. k exekučnímu řádu, poněvadž tento zápis, stavší se po poznamenaní udělení příklepu, nemohl proti dosavadnímu vlastníku zřídit právo. Nemůže tedy stěžovatel poukazovati na ustanovení § 56 kn. zák. vzhledem na ustanovení § 72 kn. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nejde o mimořádnou dovolací stížnost proti souhlasným usnesením nižších soudů, nýbrž o další rekurs přípustný podle § 239 třetí odstavec ex. ř. Ale dovolací rekurs není opodstatněn. Nejvyšší soud vyslovil a blíže odůvodnil již v rozhodnutí uveřejněném ve sb. n. s. pod čís. 6343, že převodem nemovitosti v § 56 druhý odstavec knih. zák. míní se převod smluvní, nikoliv i příklep nemovitosti v exekuční dražbě. Pro tento případ platí § 72 knih. zák. (čl. XXVI uv. zák. k ex. ř.), z něhož vyplývá, že dlužník, pozbyvší vlastnictví příklepem (§ 237 ex. ř.), nemohl již s právní účinností zřídit hypotekárnímu věřiteli přednost v poznámce pořadí, leč že by dražba byla prohlášena za bezúčinnou, což se nestalo. K vývodům dovolacího rekursu se podotýká, že okolnost, že třetí dílčí novelou rozšířena byla doba platnosti poznámky pořadí na jeden rok, jest pro rozhodnutí otázky, o niž jde, bez významu, a že, třebaže vydražitel nemá zájmu na tom, jak s nejvyšším podáním bude naloženo, a třebaže by se i připustilo, že hypotekární věřitelé následující po poznámce pořadí musili při poskytování úvěru počítati s možným zatížením nemovitosti v tomto pořadí, nelze dopustiti, by povinný, nejša již vlastníkem nemovitosti, s výtěžkem za ní docíleným ve prospěch některých svých věřitelů disponoval a při tom snad i pro sebe část výtěžku získal.

Čís. 9999.

Smír, jímž se jeden ze směnečných rukojmích závazal hlavnímu dlužníku, že zaplatí celý směnečný dluh bez nároku na náhradu proti hlavnímu dlužníku, byl ujednán i ve prospěch druhého rukojmího, třebaže v něm nebyl přímo jmenován.

Smírem nabyl druhý rukojmí samostatného práva na sprostění ze závazku a mohl doháněti spolurukojmího přímo k tomu, by zaplatil celou pohledávku věřiteli. Zaplatil-li za něho dluh sám, jest podle § 1358 obč. zák. oprávněn žádati na něm náhradu.

Lhostejno, že mezi oběma rukojmími došlo před smírem nebo po něm k dohodě, podle níž měl každý zaplatiti polovici směnečného dluhu, leda že se v onom případě druhý rukojmí vzdal postihu na hlavního dlužníka nebo že se v tomto případě účastnil dohody i hlavní dlužník.

(Rozh. ze dne 14. června 1930, Rv II 739/29.)

Žalobce a žalovaný zaručili se občanské záložně za směnečný dluh Františka Š-a 5.000 Kč. Za sporu, jež vedl František Š. se žalovaným, uzavřely strany smír, jímž se žalovaný zavázal, že zaplatí ze svého bez nároku na náhradu proti Františku Š-ovi celý jeho dluh ze směnečné zápůjčky 5.000 Kč. Občanská záložna žádala napotom na žalobci, by jí zaplatil polovinu dluhu Františka Š-a, čemuž žalobce vyhověl a domáhal se pak náhrady na žalovaném. Procesní soud prvního státního soudu uznal podle žaloby. Důvody: Soud zjistil, že se žalovaný dne 4. září 1926 zavázal ve sporu Ck II a 246/26 Františku Š-ovi zaplatiti ze svého bez nároku na náhradu proti Františku Š-ovi dluh Františka Š-a ze zápůjčky 5.000 Kč u občanské záložny. Jest nesporno, že žalobce, když žalovaný občanské záložně nezaplatil, 6. února 1927 na zaplacení vydal občanské záložně směnku na 2.800 Kč a zavázal se platiti 7% úroky od 6. května 1927. Žalobce tvrdí, že smír byl uzavřen v jeho prospěch, by jako rukojmí Františka Š-a byl sprostěn z povinnosti směnečný dluh u občanské záložny zaplatiti. Podle názoru soudu právem. Ačkoliv žalobce nebylo ve smíru vzpomenuto, vztahoval se smír podle svého obsahu a podle poměru žalobce a žalovaného k Františku Š-ovi jako směnečně spoluzavázaných osob i na žalobce. Není třeba, by třetí byl jmenován, stačí, lze-li ho nepochybně zjistiti, což zde je možno. Ze směnky ručili všichni tři solidárně za její zaplacení (§ 86 směn. ř.). Smírem měl býti František Š. sprostěn všelikého závazku ze směnky. Smír by pozbyl ceny pro Františka Š-a, kdyby i nynější žalobce z něho neměl míti prospěch, poněvadž žalobce by pak měl nárok na zaplacení toho, co by musel u občanské záložny za něho zaplatiti jako směnečně zavázaný, což by však odporovalo smíru ze dne 4. září 1926, kde žalovaný prohlásil, že dluh zaplatí ze svého a bez nároku na náhradu proti Františku Š-ovi. Není tam řečeno, že zaplatí jen polovici na něho (na žalovaného) připadající. Ve prospěch občanské záložny tento smír nebyl uzavírán, neboť měla již nárok ze směnky i proti nynějšímu žalovanému. Proto mohl míti smír pro Františka Š-a cenu jen tehdy, když jím měl býti sprostěn svého břemene i nynější žalobce, neboť jinak měl žalobce postihový nárok na Františka Š-a, kdyby za něho musel platiti. Tohoto žalobcova práva na postih smír se nemohl dotknouti, an nebyl na jeho uzavření účasten. Že žalobce též směnečně ručí za dluh Františka Š-a, žalovaný při smíru věděl. Zjevně je to z toho,

že, jak seznal jako strana, než uzavřel smír, jednal s nynějším žalobcem o rozdělení dluhu mezi sebe a žalobce na polovic. Ovšem tato úmluva, i kdyby se stala před uzavřením smíru s Františkem Š-em, což soud nemá zjištěno — pozbyla platnosti smírem s Františkem Š-em z důvodů, které byly uvedeny, leda že by bylo umluveno, že se žalobce vzdává postihu na Františka Š-a, ale to nebylo tvrzeno. Stala-li by se úmluva po uzavření smíru, neměla by významu proto, že se stala bez účasti Františka Š-a. Byla by to smlouva k jeho tíži, an žalobce nechtěl zaplatiti u občanské záložny bez nároku na náhradu Františkem Š-em. Soud nemá zjištěno a žalovaný netvrdí, že žalobce slíbil, že na Františku Š-ovi nebude náhradu žádati. Žalovaný seznal, že po uzavření smíru ze dne 4. září 1926 se žalobcem již nejednal o placení v záložně a tedy se dohody po uzavření smíru se žalobcem uzavřené nedovolával. Žalobce však seznal, že jen úřadující člen v občanské záložně směnečný dluh Františka Š-a rozdělil mezi něho a žalovaného na polovic. Zaplatil-li žalobce u občanské záložny podepsáním směnky na 2.800 Kč, nevstoupil v práva věřitelky, jak tvrdí žalobce. To by se týkalo jen poměru občanské záložny k Františku Š-ovi. Vstoupil tedy jen v její práva proti Františku Š-ovi, nikoli proti žalovanému, poněvadž byl směnečným rukojmím a má postihový nárok jen proti Františku Š-ovi, by mu zaplatil to, co za něho musel zaplatiti občanské záložně. To však právě podporuje názor, že se smír ze dne 4. září 1926 stal k prospěchu žalobce, neboť smírem mělo býti vyloučeno, by František Š. z důvodu směnky na 5.000 Kč podepsané v občanské záložně ještě něco platil. Podle § 881 obč. zák. v pochybnosti nabývá třetí osoba při smlouvách ve prospěch osoby třetí práva přímo žádati zaplacení, když plnění má býti hlavně k jejímu prospěchu. Není proto odůvodněna námitka nedostatku aktivního oprávnění ke sporu. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y : První soud zjistil, že se žalovaný dne 4. září 1926 zavázal ve sporu Ck II a 246/26 Františku Š-ovi zaplatiti ze svého bez nároku na náhradu proti Františku Š-ovi jeho dluh ze zápůjčky 5.000 Kč pro občanskou záložnu. Odvolatel uvádí, že ze smíru není patrné, že žalovaný vzal na sebe zaplacení celých 5.000 Kč, jelikož však odvolatel nenapadá toto zjištění, vychází odvolací soud z tohoto bezvadného zjištění prvního soudu a považuje následkem toho také za prokázáno, že žalovaný převzal na sebe zaplacení celého dluhu. Přes to však nelze souhlasiti s názorem prvního soudu, že smír ze dne 4. září 1926 mezi žalovaným a Františkem Š-em byl by ve prospěch žalobcův (§ 881 obč. zák.). Nutno přiznati, jak odpůrce odvolatelův uvádí, že smír podle § 1380 obč. zák. jest smlouvou a že tedy i jím mohou upraveny býti a plnouti z něho práva a povinnosti jako z jiné smlouvy, zejména práva ve prospěch osob třetích, aniž by bylo nutno, by jeden ze smluvníků byl opatřen plnou mocí této třetí osoby. Avšak, zda a kdy také třetí osoba nabývá přímo práva žádati od slibujícího plnění, musí býti posuzováno podle úmluvy a podle povahy a účelu smlouvy. V pochybnosti nabývá třetí osoba tohoto práva, když plnění jest hlavně jí ke prospěchu (§ 881 obč. zák.). Ve smíru ze dne 4. září 1926 mezi žalovaným a Fran-

tiškem Š-em není nikde vzpomenuto osoby žalobcovy a účelem tohoto smíru, jak z jeho doslovu zcela jasně na jevo vychází, bylo, by František Š. sám pokud se týče se svou manželkou sprostěn byl každého závazku a povinnosti platební. Šlo tedy jen o prospěch Františka Š-a, nikoliv také žalobce samého a nelze z doslovu smíru dovoditi, že pro žalobce z něho vzniklo právo, zejména, an smír v tomto směru neobsahuje žádného ustanovení. První soud dovozuje sice prospěch žalobce ze smíru vzhledem na směnečný závazek, podle kterého žalobce, žalovaný a František Š. byli zavázáni solidárně zaplatiti 5.000 Kč a jest toho názoru, že účelu uzavřeného smíru nebylo by úplně dosaženo, kdyby se nynější žalobce postihem na Františku Š-ovi domáhal zaplacení toho, co za něho zaplatil. Avšak František Š. při ujednání smíru na tuto možnost nemyslel a ani se proti ní v tom ohledu nezajistil, takže tím není mínění prvního soudu nijak podepřeno. Žalobce odůvodňuje svůj nárok také tím, že prý tím, že zaplatil u občanské záložny, jak nesporným přednesem bylo zjištěno, pokud se týče že dne 6. února 1927 na zaplacení vydal občanské záložně směnku na 2.800 Kč a zavázal se platiti 7% úroky od 6. května 1927, vstoupil v práva záložny jako věřitelky proti žalovanému. První soud však správně dovodil, že žalobce v práva věřitelky nevstoupil proti žalovanému, nýbrž jen proti Františku Š-ovi, a poukazuje se v tomto směru na správné důvody prvního soudu. Jelikož se žalobce domáhal na žalovaném zaplacení 2.800 Kč jen z důvodu smíru ze dne 4. září 1926, nikoliv i z důvodu § 1359 obč. zák., musilo odvolání žalovaného býti vyhověno a žalobní prosba jako neodůvodněná býti zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Není sporno, že se žalobce i žalovaný zaručili směnečně, tedy solidárně, za pohledávku občanské záložny za Františkem Š-em. Nebylo ani tvrzeno, že žalovaný v době ujednání smíru ze dne 4. září 1928 nevěděl, že směnku spolupodepsal také žalobce. Bylo-li zjištěno, že se žalovaný tímto smírem zavázal, že zaplatí ze svého bez nároku na náhradu proti Františku Š-ovi celý jeho dluh ze zápůjčky 5.000 Kč, že převzal celý tento dluh, nemůže býti pochybnosti, že účelem smíru bylo nejen by jím byli zproštěni závazku proti záložně manželé František a Anna Š-ovi, nýbrž také, by byl z obliga žalobce. Byl tedy smír ujednán i ve prospěch žalobcův (§ 881 obč. zák.) i když v něm přímo není jmenován, neboť jest to patrné již z obsahu smíru, zejména, přihlíží-li se ke vzájemnému poměru všech tří účastníků jako solidárních směnečných dlužníků. Jde tedy jen o to, zda může žalobce žádati náhradu zažalované částky, s kterou se za žalovaného vypořádal se záložnou, přímo na tomto. Zákon stanoví v § 881 druhý odstavec obč. zák., že jest posouditi z ujednání a z povahy a z účelu smlovy, zda a kdy také třetí osoba nabývá práva, by žádala plnění přímo od slibujícího, a že v pochybnosti nabývá třetí tohoto práva, má-li býti plnění hlavně k jeho prospěchu.

Jak již vyloženo, bylo účelem smíru a plyne také z jeho povahy, že strany měly na zřeteli prospěch jak Františka Š-a tak i žalobcův rovnou měrou. Tím nabyl žalobce samostatného práva na zproštění se svého závazku, tudíž i na to, by žalovaný zaplatil celou pohledávku záložny. Mohl proto doháněti žalovaného přímo, by své povinnosti dostál. Jestliže však místo toho zaplatil za něho dluh sám pokud se týče jinak záložnu uspokojil, což nebylo popřeño, jest podle § 1358 obč. zák. oprávněn žádati náhradu, poněvadž jako spoludlužník ze směnky záložně za tento dluh osobně ručil, takže i on byl v poměru k záložně. To jest také smysl pátého odstavce žaloby. Odvolá-li se žalovaný na úmluvu se žalobcem prý ujednanou v S., podle níž měl prý každý zaplatiti polovici celého směnečného dluhu Františka Š-a, stačí ho poukázati k důvodům rozsudku první stolice, který v té příčině správně uznal, že by tato dohoda, došlo-li k ní, neměla významu, pokud se týče že ho pozbyla, ať se stala před smírem nebo po něm.

Čís. 10000.

Náhrada škody podle § 1327 obč. zák.

Ztratili-li rodiče usmrcením synů výživné, na něž měli podle § 154 obč. zák. nárok, pozbyli nejen toho, co jim synové skutečně poskytovali, nýbrž i výživného, které by synové byli podle svých majetkových poměrů podle zákona povinni poskytnouti rodičům.

Přisouzený důchod přísluší v neztenčené míře i onomu z rodičů, jenž druhého přežije.

Vyživovací povinnost dětí podle § 154 obč. zák. není jich závazkem solidárním, nýbrž závazkem společným.

(Rozh. ze dne 14. června 1930, Rv II 345/30).

Dva synové žalobců byli usmrceni při železničním neštěstí. Žalobou, o niž tu jde, domáhali se rodiče usmrcených na dráze měsíčního důchodu 400 Kč, to i pro případ, kdyby některý ze žalobců zemřel. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** přisoudil žalobcům měsíční důchod 200 Kč a to i pro případ, kdyby některý z nich zemřel. **O d v o l a c í s o u d** vyhověl odvolání žalobců a přisoudil jim měsíční důvod 400 Kč a to i pro případ, kdyby některý ze žalobců zemřel, odvolání žalovaného poukázal na rozhodnutí o odvolání žalobců. **D ů v o d y :** **K o d v o l á n í ž a l o v a n é h o :** Není nesprávným právním posouzením, přiznal-li první soud částku na výživu oběma žalobcům přiznanou nedílně po smrti jednoho žalobce druhému, pozůstalému. Jest pravda, že nárok na to, co ušlo, jest pro každého z obou žalobců samostatným. První soud také nepraví, že je to nárok nedílný, a odůvodňuje přiznání celé částky pozůstalému z obou žalobců tím, že vzhledem k vyšetřeným poměrům žalobců by přiznaná částka nestačila ani na výživu jednoho ze žalobců. A k tomu názoru jest přisvětit, zvláště když jsou oba žalobci tak staří a tělesně sešli, že si nemohou přivydelati. **K o d v o l á n í ž a l o b c ů :** První